

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
CURTEA DE JUSTIȚIE A COMUNITĂȚILOR EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Sajtó- és Tájékoztatási Osztály

76/07. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY

2007. október 23.

A Bíróság C-440/05. sz. ügyben hozott ítélete

Az Európai Közösségek Bizottsága kontra az Európai Unió Tanácsa

A HAJÓK ÁLTAL OKOZOTT SZENNYEZÉS ELLENI KÜZDELEM ÉRDEKÉBEN AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉG HATÁSKÖRREL RENDELKEZIK A TAGÁLLAMOK SZÁMÁRA KÖZÖS BÜNTETŐJOGI SZANKCIÓK ELFOGADÁSÁRA VONATKOZÓ KÖTELEZETTSÉG ELŐÍRÁSÁRA

A Bíróság megsemmisíti a Tanácsnak a hajók által okozott szennyezésre vonatkozó jogszabályok végrehajtásához szükséges büntetőjogi keret megerősítéséről szóló kerethatározatát, mivel azt a közösségi jogalkotási kereten kívül fogadták el.

A hajók által okozott szennyezésre vonatkozó jogszabályok végrehajtásához szükséges büntetőjogi keret megerősítéséről szóló tanácsi kerethatározat¹ beiktatja a tagállamok azon kötelezettségét, hogy hatékony, arányos és visszatartó erejű büntetőjogi szankciókat fogadjanak el azon jogi és természetes személyek vonatkozásában, akik a közösségi irányelvben² említett bűncselekmények egyikét elkövették, annak elkövetésére felbujtottak, vagy ahhoz bűnsegélyt nyújtottak. A kerethatározat egyebekben meghatározza az alkalmazható büntetőjogi szankciók típusát és mértékét a bűncselekmény által a vízminőség, az állati vagy növényi fajok vagy a személyek számára okozott károsodás arányában.

A Tanács ezzel a kerethatározattal ki kívánta egészíteni az irányelvet a tengeri közlekedés biztonságának megerősítése érdekében. Ezt a határozatot az Európai Unió Tanácsa fogadta el, amely a tagállamok kormányainak képviselőiből áll, az Európai Unióról szóló szerződés által intézményesített, a kormányok büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködése keretében.

¹ A hajók által okozott szennyezésre vonatkozó jogszabályok végrehajtásához szükséges büntetőjogi keret megerősítéséről szóló, 2005. július 12-i 2005/667/IB tanácsi kerethatározat (HL L 255., 164. o.).

² A hajók által okozott szennyezésről és a jogsértésekre alkalmazandó szankciók bevezetéséről szóló, 2005. szeptember 7-i 2005/35/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 255., 11. o.).

Mivel úgy vélte, hogy a kerethatározatot nem a megfelelő jogalap alapján fogadták el, a Bizottság³ keresetet nyújtott be az Európai Közösségek Bíróságához. A Bizottság előterjesztette, hogy a kerethatározat célja és tartalma az Európai Közösség hatáskörébe tartozik az EK-Szerződés által előírt közös közlekedéspolitika keretében; ebből következően a megtámadott határozatot az EK-Szerződés alapján kellett volna elfogadni.

Mivel az EU-Szerződés előírja, hogy az EK-Szerződés és az EU-Szerződés közötti, a hatáskörre vonatkozó összeütközés esetén az EK-Szerződés az elsődleges, a vitatott határozatot így valóban az EK-Szerződés alapján kellett volna elfogadni. Ez az érvelés egyebekben azzal a következménnyel jár, hogy a Bizottság kezdeményezheti a jogalkotási eljárást, és az Európai Parlament részt vehet a jogi aktus elfogadásában.

A Tanács⁴ álláspontja szerint az irányelv elfogadása útján a közösségi jogalkotó meg kívánta határozni a saját cselekvési hatáskörének korlátait a tengeri szállítás politikája terén. Ebből következően a Közösségnek jelenleg nincs hatásköre a tagállamok által a nemzeti jogukban előírandó büntetőjogi szankciók mértékének és típusának kötelező jellegű meghatározására.

A Bíróság emlékeztet, hogy a közös közlekedéspolitika a Közösség egyik alapja, és a közösségi jogalkotó a számára az EK-Szerződésben biztosított hatáskör keretében elfogadhatja a tengeri közlekedés biztonságának javítására irányuló intézkedéseket.

A kerethatározat elsődleges tárgya, a céljára és a tartalmára tekintettel, a tengeri közlekedés biztonságának javítása és a környezetvédelem. E határozat rendelkezéseit – amelyek bizonyos magatartások büntetőjogi szankcionálásának kötelezettségét írják elő a tagállamok számára – érvényesen el lehetett volna fogadni az EK-Szerződés alapján. Ahogyan azt a Bíróság a Bizottság kontra Tanács ügyben hozott ítéletben⁵ már megállapította, nem kétséges, hogy a büntetőjogi, valamint a büntetőeljárásjogi jogszabályok főszabály szerint nem tartoznak a Közösség hatáskörébe, ez azonban nem befolyásolja a közösségi jogalkotót abban, hogy amennyiben a hatékony, arányos és visszatartó erejű büntetőjogi szankcióknak a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóság általi alkalmazása a súlyos környezetkárosítások leküzdésének elengedhetetlen eszköze, a tagállamok számára előírja az ilyen szankciók bevezetésének kötelezettségét az ezen a területen általa hozott jogi normák teljes hatékonyságának biztosítása érdekében.

Az alkalmazható büntetőjogi szankciók típusa és mértéke megállapításának vonatkozásában azonban a Bíróság kimondja, hogy az nem tartozik a Közösség hatáskörébe.

Mivel a kerethatározat bitorolja a Közösség számára az EK-Szerződésben biztosított hatásköröket és ezáltal megsérti az Európai Unióról szóló szerződést, amely elismeri e hatáskörök elsődlegességét, a Bíróság a kerethatározatot, tekintettel annak oszthatatlanságára, teljes egészében megsemmisíti.

³ Ebben az ügyben az Európai Parlament támogatja.

⁴ Ebben az ügyben 19 tagállam támogatja: Belgium, Cseh Köztársaság, Dánia, Észtország, Görögország, Franciaország, Írország, Lettország, Litvánia, Magyarország, Málta, Hollandia, Ausztria, Lengyelország, Portugália, Szlovákia, Finnország, Svédország, Egyesült Királyság.

⁵ A C-176/03. sz. Bizottság kontra Tanács ügyben 2005. szeptember 13-án hozott ítélet, lásd a [75/05. sz. sajtóközleményt](#).

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

Elérhető nyelvek: BG ES CS DE EL EN FR IT HU NL PL PT RO SK SL

Az ítélet teljes szövege megtalálható a Bíróság honlapján.

[A C-440/05. sz. ügyben hozott ítélet](#)

Az ítéletek szövege általában a kihirdetés napján közép-európai idő szerinti 12 órától megtekinthető.

További tájékoztatásért forduljon dr. Lehóczki Balázshoz.

Tel: (00352) 4303 5499 Fax: (00352) 4303 2028

Az ítélethirdetésen készített felvételek az Európai Bizottság Sajtó és Tájékoztatási Főigazgatósága által működtetett EbS „Europe by Satellite”-on érhetőek el. L-2920 Luxemburg,

Tel: (00352) 4301 35177 Fax: (00352) 4301 35249 vagy B-1049 Brüsszel, Tel: (0032) 2 2964106 Fax: (0032) 2 2965956